

Η ΘΥΕΛΛΑ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

Κωνσταντίνος Ποτουρίδης Υποστράτηγος Π.Σ. ε.α.

1. Ένας άλλος μεγάλος όρος, πού έχει και αυτός σχέση με την καύση και μάλιστα με την έντονη καύση μιας πυρκαγιάς, είναι και ο όρος **“θύελλα της φωτιάς”** ή αλλιώς **“κόλαση της φωτιάς”**, πού τον χρησιμοποιούν κατά καιρούς και οι πυροσβέστες για να τονίσουν την ένταση και το μέγεθος αυτής της μεγάλης πυρκαγιάς.

Το χαρακτηριστικό γνώρισμα της λέξης θύελλα λεξικογραφικά και μετεωρολογικά είναι ο δυνατός αέρας, δηλαδή ο σφοδρός εκείνος αέρας με βροχή, πού τρέχει πάνω από 17-20 μέτρα το δευτερόλεπτο (ή αλλιώς, πάνω από 70 χιλιόμετρα την ώρα). Αυτός συναντάται κατά καιρούς παντού, συνήθως όμως, εκεί όπου υπάρχει εναλλαγή στην μορφολογία του εδάφους. (Δηλαδή σε διατάξεις βουνών, χαραδρών, πεδιάδων και θάλασσας) ή κυρίως, εκεί όπου υπάρχουν απότομες αλλαγές στην ατμοσφαιρική πίεση.

Το ίδιο ακριβώς μπορούμε να πούμε και για τη “θύελλα της φωτιάς”. Δηλαδή, ότι και αυτή είναι μια ανεμοθύελλα, πού συνήθως προκύπτει από τη συνένωση πολλών μικρών πυρκαγιών σε μια μεγάλη, τη λεγόμενη και “κόλαση της φωτιάς” ή αλλιώς, όπως και διεθνώς ονομάζονται “Wild Fires” = Άγρια - Έντονη - (θύελλα φωτιάς).

2. Από πυρ/κής πλευράς: Λέγοντας θύελλα της φωτιάς, εννοούμε την πυρκαγιά εκείνη, πού να μην μπορεί να συγκριθεί ως προς το μέγεθός της, προς μια κατηγορία πυρκαγιάς, αν κι είναι σαφές, ότι διαφέρει από αυτήν από πολλές απόψεις. Καθότι, με τις λέξεις θύελλα της φωτιάς, εννοούμε εκείνη την πυρκαγιά, πού έχει τόσο μεγάλη ένταση & τάση να εξαπλωθεί, που δεν μπορεί εύκολα να προσδιορισθεί και ν’ αντιμετωπισθεί, ούτε καν να πλησιασθεί, αφενός μεν, επειδή υπάρχει τόσο υψηλή ακτινοβολία από τη θερμότητα στον χώρο της καύσης, [έως και 5.000 θερμαντικές μονάδες περίπου, κατά m^2 /λεπτό, (βλ. Πυροσβεστολογία Ηλ. Μπέτσιου, θύελλα πυρός, σελίς 384)], πού στα 300 μ. μακράν της εστίας, φθάνει τις 63 KW ή 900.109 Kcal/($\text{m}^2 \cdot \text{min}$), όπου και προκαλούνται βλάβες, τόσο στον πυροσβεστικό εξοπλισμό, όσο και στο ανθρώπινο δυναμικό (βλ. πίνακες 11 & 13) κι αφετέρου, επειδή οι συνηθισμένες τεχνικές, που χρησιμοποιούνται από το Πυρ/κό Σώμα, καθίστανται άχρηστες, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Γεγονότα πραγματικά, πού πρέπει να τα γνωρίζουν όλοι για να μην κάνουν τους ειδήμονες στα πάνελ των τηλεοράσεων με το “γιατί, το πώς και το διότι”.

Για την επαλήθευση δε των μνημονευομένων στο κείμενο, τίθενται παρακάτω ανά περίπτωση και σχετικοί πίνακες, παρότι είναι γραμμένες και σε άλλες σελίδες του βιβλίου, προκειμένου, το κείμενο της κάθε παραγράφου, συγκρινόμενο παράλληλα με τα στοιχεία κάθε πιο κοντά σχετικού πίνακα, να γίνεται πιο εύκολα κατανοητός.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

Στον οποίο φαίνονται οι ακτινοβολίες μαύρων σωμάτων σε διάφορες θερμοκρασίες καίοντος σώματος, εκφρασμένες σε W/m^2 , kW/m^2	Μεταβιβαζόμενη ακτινοβολία σε			Διαιρούμε την αντίστοιχη μεταβιβαζόμενη ακτινοβολία με τις επιθυμητές αποστάσεις σε μ.	Ακτινοβολίες που δέχονται οι πυρ/στες ανά λεπτό από τα 10 ως και τα 300μ. σε ευθεία απόσταση. Εκφρασμένες σε: kW/m^2 & $\text{Kcal}/\text{m}^2 \cdot (\text{min})$
	W/m^2	kW/m^2	$\text{Kcal}/\text{m}^2 \cdot (\text{min})$		

m ² & Kcal/(m ² min), αλλά και οι αντίστοιχες ακτινοβολίες που δέχονται οι Πυρ/στες ανά λεπτό σ' ευθεία απόσταση από τα 10 έως και 300 m, οι οποίες μάλιστα, αν συσχετισθούν με τα στοιχεία του πίνακα Ν ^ο 13, διαπιστώνονται και οι συνέπειες της θερμικής ακτινοβολίας. Θερμοκρασία καιόμενου σώματος σε °C, στην εστία, ανά λεπτό στο μ ² .								
500	20,244	20,24	289,20	:	10	=	2.02,4	28,921
600	32,933	32,93	470,47	:	15	=	2.19,5	31,364
800	75,159	75,15	1.073,70	:	20	=	3.75,5	53,685
1.000	148,900	148,90	2.127,14	:	25	=	5.95,6	85,085
1.200	266,927	266,92	3.813,24	:	50	=	5.33,8	76,264
2.000	1.513,494	1.513,49	21.621,34	:	100	=	15.13,5	216,213
3.000	6.506,794	6.506,79	92.954,20	:	200	=	32.53,4	464,777
4.000	18.902,29	18.902,29	270.032,84	:	300	=	63.00,8	900,109

ΠΙΝΑΚΑΣ 13
Που αφορά τις συνέπειες θερμικής ακτινοβολίας

Ένταση Ακτινοβολίας (KW/m ²)	Παρατηρούμενη συνέπεια
1.6	Δεν θα προκαλέσει καμιά ανησυχία, έστω και μετά από διαρκή έκθεση.
4	Επαρκής η ενέργεια, για να προκαλέσει πόνο στο προσωπικό εάν δεν καταφέρει να προφυλαχθεί μέσα σε 20 δευτερόλεπτα. Πιθανές φλύκταινες του δέρματος (έγκαυμα 2 ^{ου} βαθμού). 0% θνησιμότητα.
9.5	Πρόθυρα πόνου στο ανθρώπινο δυναμικό μετά από 8 δευτερόλεπτα και εγκαύματα δευτέρου βαθμού μετά από 20 δευτερόλεπτα.
12.5	Ελάχιστη απαιτούμενη ενέργεια για την κατευθυνόμενη ανάφλεξη ξύλου, την τήξη πλαστικών σωλήνων και την επιδείνωση των καταστάσεων στο ανθρώπινο δυναμικό σε μικρότερους χρόνους.
25	Ελάχιστη απαιτούμενη ενέργεια για την ανάφλεξη ξύλου σε αόριστες διαρκείς εκθέσεις (μη κατευθυνόμενη) και έτι περαιτέρω επιδείνωση των καταστάσεων στο ανθρώπινο δυναμικό, σε ακόμη μικρότερους χρόνους.
37.5	Επαρκής η ενέργεια, για να προκαλέσει βλάβες στον εξοπλισμό λειτουργίας και στο ανθρώπινο δυναμικό, (με αφυδάτωση, θερμοπληξία, ασφυξία και με εγκαύματα όλων των βαθμών σε ελάχιστους χρόνους, ακόμη και θανάτους).
63	Η εν λόγω στήλη, δεν συμπεριλαμβάνεται στον πίνακα. Πλην όμως, οι συνέπειες θα είναι ανάλογες συγκριτικά με το προηγούμενο,

Το φαινόμενο αυτό, "θύελλα της φωτιάς", παρατηρήθηκε για πρώτη φορά στις πυρκαγιές πόλεων, κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, πού ως γνωστόν προκλήθηκαν από εκρηκτικές, εμπρηστικές και από πυρηνικές βόμβες, (όπως λ.χ. στο Αμβούργο το 1943 και στη Χιροσίμα - Ναγκασάκι το 1945), αντίστοιχα.

Κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα των πυρκαγιών αυτών (στις πόλεις), είναι τ' ότι η καιόμενη έκταση αυτών, πρέπει να είναι μεγαλύτερη των δύο τετραγωνικών χιλιομέτρων και το συνολικό εμβαδόν των κτιρίων (διαιρούμενο με το συνολικό εμβαδόν της περιοχής), πρέπει να είναι μεγαλύτερο του 20%, προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα να συντηρηθεί η θύελλα της φωτιάς.

Στην ειρηνική όμως περίοδο, το γεγονός θύελλα της φωτιάς (στις πόλεις) σπανίζει, (αν και δεν αποκλείεται κάτι τέτοιο μελλοντικά), λόγω των προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων που υποχρεωτικά λαμβάνονται από το 1981 στις οικοδομές κατά την κατασκευή τους. Στο παρελθόν όμως, είχαμε θύελλα της φωτιάς σε διάφορες πόλεις ανά τον κόσμο, όπως λ.χ. οι μεγάλες φωτιές: στη Ρώμη το 64 μ.Χ. από τον Νέρωνα, στο Λονδίνο το 798 και 1966, στην Κων/πολη το 1463, 1772, 1782 και 1791, στη Λειψία το 1420, στη Σμύρνη το 1765, 1796 και 1841, στη Μόσχα το 1812, στη Ν. Υόρκη το 1835, στο Χερβούργο το 1842, στο Σικάγο το 1871 και στο Τόκιο το 1872, με μεγάλες ζημιές και πολλούς νεκρούς κάθε φορά, πού έφθαναν στον αριθμό από 4.000 έως 32.000.

Στη χώρα μας, μεγάλες αστικές φωτιές είχαμε στη Θεσσαλονίκη, στις 4-9-1874 όπου και καταστράφηκαν 2.000 σπίτια και στις 6-8-1917 από το σπίτι μιας ηλικιωμένης, όπου και καταστράφηκαν ολοσχερώς τα 2/3 της πόλης, με όλα τα κτίσματα έκτασης 1200 στρεμμάτων, αφήνοντας και 100.000 άστεγους.

Όμως, το φαινόμενο αυτό συναντάται κυρίως τα τελευταία χρόνια, αποκλειστικά και μόνο στις πυρκαγιές δασών, λόγω της ξηρασίας και της υψηλής θερμοκρασίας που παρουσιάζουν πολλές χώρες, οι οποίες βρίσκονται κυρίως στην επικίνδυνη ζώνη, όπως λ.χ. οι δασικές πυρκαγιές του 2006-7-8 και μετά, στην Ελλάδα, Ν. Ιταλία, Ν. Γαλλία, στην Ισπανία, Τουρκία, Η.Π.Α, καθώς και στην Αυστραλία, Χιλή, κ.λπ άλλων, στις αντίστοιχες ζώνες αυτών, (και πιθανόν να συνεχισθεί και στο διηνεκές, λόγω της αλλαγής των κλιματολογικών συνθηκών και της δραστηριότητας των ανθρώπων, που ενεργούν χωρίς σύνεση και λογισμό, με τεράστιες ζημιές και πολλούς νεκρούς κάθε φορά). Γίνεται δε γνωστό, ότι οι δασικές πυρκαγιές ανάλογα με τον τρόπο που εξαπλώνονται, διακρίνονται σε 4 κατηγορίες: **α)** Σε πυρκαγιές δασικού εδάφους ή υπόγειες, **β)** Σε πυρκαγιές επιφανείας ή έρπουσες, **γ)** Σε πυρκαγιές επικόρυφες ή κόμης και **δ)** Σε πυρκαγιές μικτές (β+γ).

Οι θύελλες πάλι, διακρίνονται:

Α. Σ' αυτές που προέρχονται κυρίως από δυνατούς ανέμους, κατά κανόνα δυτικούς, πού οι ριπές τους φθάνουν έως και τα 12 μποφόρ κι εξελίσσονται συνήθως σε μικτές πυρκαγιές. Δηλαδή, σ' έρπουσες και επικόρυφες ή αλλιώς κόμης, (= το σύνολο των φύλλων και βλαστών δέντρων), όπου και λόγω της έλλειψης σχετικής υγρασίας και τ' ότι ακολουθούν πορεία προς το κατάντη των οροσειρών, συμπαρασύρουν μαζί τους και το πυροθερμικό φορτίο που συναντούν στο πέρασμά τους. Οπότε και σε συνδυασμό με το μικροκλίμα της πυρκαγιάς, δημιουργούν ένα ασυνήθιστο φαινόμενο με πολύ υψηλή θερμοότητα. Δηλαδή, μια κατακόρυφη άνοδο του θερμού αέρα στον χώρο της μεγάλης πυρκαγιάς, με συνέπεια

τη δημιουργία μιας ισχυρότατης κεντρομόλου δύναμης, η οποία έλκει (ρουφά) τον αέρα κατά μήκος της επιφάνειας προς τη διαστελλόμενη περιοχή χαμηλής πίεσης, γύρω από τη βάση της, με ταχύτητες του μεν ανέμου να ξεπερνά πολλές φορές και τα 120 χιλιόμετρα, της δε θερμοκρασίας να υπερβαίνει τους 180° C στην εξαπλωμένη ζώνη έντονης καύσης, ανεβάζοντας έτσι τη θερμοκρασία στο γύρω περιβάλλον. Δηλαδή, εκεί όπου βρίσκεται και ζει ο άνθρωπος, σ' επικίνδυνα επίπεδα για τη ζωή του.

Λεξικογραφικά, το κεντρομόλο είναι επίθετο που προέρχεται από το κέντρο και το αρχαίο μολείν, στον αόριστο έμολον του ρήματος θλώσκω (= έρχομαι), πού σημαίνει, αυτός που έρχεται από την περιφέρεια προς το κέντρο.

Προς επιβεβαίωση δε όλων αυτών, είναι και τα γεγονότα της πυρκαγιάς δάσους (με μεσαία κι αραιά βλάστηση), τόσο της μείζονας περιοχής του συνοικισμού "Μάτι", όσο και της κατοικημένης περιοχής του (μ' ακόμη πιο αραιά βλάστηση), με ξηρά χόρτα, πεύκα και σταθμευμένα οχήματα στους δρόμους, στα οικοπέδα & στις πλατείες.

Στο "Μάτι" λοιπόν κάηκαν τα πάντα, αρχικά τα ξηρά χόρτα με βαθμό ανάφλεξης τους 190°C, στη συνέχεια τα ξηρά κλαδιά και τα πεύκα, με βαθμό ανάφλεξης τους 240°C και τελευταία τα σπίτια, με ακόμη μεγαλύτερο βαθμό ανάφλεξης, ανάλογα με τα υλικά κατασκευάστηκε το καθένα ξεχωριστά.

Επίσης, από την ακτινοβολία της θερμότητας, κάηκαν και τα οχήματα που ήταν σταθμευμένα στους παραπάνω μνημονευόμενους χώρους, αφού ρευστοποιήθηκε πρώτα το χρώμα τους (η βαφή), με βαθμό ανάφλεξης τους 252°C, στη συνέχεια τα ελαστικά επίσωτρα (ρόδες), με βαθμό ανάφλεξης τους 260° C και τελευταία, η ολοκληρωτική καταστροφή τους.

Ομοίως, έχασαν τη ζωή τους κι άνθρωποι, πού είναι και οι πιο ευπαθείς απ' όλα τα άλλα καιόμενα αντικείμενα, διότι το ανθρώπινο σώμα, όταν εκτεθεί στους 71° C για 60', στους 82° C για 30' και στους 100° C για 15', τότε παθαίνει αφυδάτωση, θερμοπληξία και εγκαύματα όλων των βαθμών, πού όλα μαζί οδηγούν στον θάνατο, πέραν απ' την εισπνεόμενη θερμότητα που προηγείται και προκαλεί ασφυξία, λόγω αποκλεισμού των αναπνευστικών αγωγών, εξαιτίας της διόγκωσής τους.

Τέλος, ταυτόχρονα με όλα τ' άλλα προβλήματα ανθυγιεινού περιβάλλοντος, έχουμε και δηλητηριάσεις από τον καυτό καπνό και τα τοξικά αέρια, (πού προηγούνται κι αυτά έναντι των άλλων), κυρίως από το μονοξείδιο του άνθρακος (CO), πού ενώνεται σε σταθερή βάση με την αιμογλοβίνη (τη χρωστική ουσία) του αίματος, αποκλείοντας έτσι τη μεταφορά οξυγόνου από το αίμα, για τη διεξαγωγή των καύσεων του οργανισμού.

Β. Σ' αυτές που μερικές φορές, "η θύελλα της φωτιάς" δεν επεκτείνεται πέραν από την περίμετρό της, λόγω της κεντρομόλου μορφής των ρευμάτων του αέρα, που έχουν περισσότερο ανοδική πορεία, παρά οριζόντια. Κατά κανόνα, αυτό συμβαίνει στη θερινή περίοδο, σε ημέρες με μεγάλο και παρατεταμένο καύσωνα, όπου η βλάστηση και το έδαφος έχουν αφυδατωθεί και μάλιστα, όταν τα δέντρα στο δάσος είναι πυκνά και σχηματίζουν τοίχο, (το ένα δίπλα στο άλλο, με ύψος 20μ. και με φυλλοτάπητα πάνω 0.30 μ, όπως τα δάση των Ν. Έβρου & Εύβοιας). Οπότε και επειδή, η θερμότητα που παράγεται κατά την καύση, δεν διαχέεται γρήγορα στο περιβάλλον, βλέπουμε τα δέντρα να καίγονται με φλόγες λευκής

απόχρωσης ($>1500^{\circ}\text{C}$) και σ' ενιαία στήλη, από το έδαφος έως και 20 μ. πάνω από την κορφή τους. Στοιχεία που μαρτυρούν, ότι η μεν συνισταμένη ανά λεπτό αναπτυχθείσα θερμότητα κατά m^2 , ξεπέρασε τους 4000°C στην εστία, (δηλαδή στον χώρο της καύσης), η δε μεταβιβαζόμενη ακτινοβολία θερμότητας, σε νούμερα όπως ακριβώς φαίνονται στον πίνακα 11, με τις εκάστοτε αντίστοιχες αποστάσεις.

Επειδή δε, η πυρκαγιά εγκυμονεί πολλούς κινδύνους, κρίνεται σκόπιμο να γνωρίζουν εκ των προτέρων, (οι πυροσβέστες με την ευρεία έννοια και οι παρευρισκόμενοι πολίτες που βρίσκονται κοντά στη φωτιά, είτε επειδή έχουν εκεί τα σπίτια τους κι αγωνιούν με την εξέλιξή της, είτε επειδή βοηθούν τους πυρ/στες), την εκάστοτε θερμαντική δύναμη της φωτιάς, που είναι ανάλογη & με την εκάστοτε απόχρωση της φλόγας της.

Η απόχρωση της φλόγας, σε όλες γενικά τις ουσίες εξαρτάται μόνον από τη θερμοκρασία κι όχι από την ύλη. Έτσι, η εμφάνισή της αρχίζει από τους 526°C , μ' αρχική απόχρωση τη φαιά (γκρίζα). Αυτή η απόχρωση μετατρέπεται στους 700°C σε κόκκινη, στους 900°C σε ανοικτοκόκκινη, στους 1100°C σε κίτρινη και στους 1500°C σε λευκή. Επάνω δε από τη θερμοκρασία αυτή, δεν επέρχεται καμιά μεταβολή στην απόχρωσή της, αλλά μόνον η αύξηση της έντασης της φλόγας. Δηλαδή, διατηρείται έντονη λευκή, ακόμη και αν ανεβαίνει η θερμοκρασία της.

Επίσης, τονίζεται ότι η φωτιά δεν σβήνει εύκολα και χρειάζεται μεγαλύτερες ποσότητες νερού, λόγω της πολύ μεγάλης θερμότητας που αναπτύσσεται εξαιτίας των ισχυρών ανέμων και της αφυδάτωσης των πάντων και επειδή ένα μέρος του νερού, αρχίζει να διασπάται από τους 1397°C στα στοιχεία του (H) και (O), που όλα μαζί ενισχύουν την καύση. Γι' αυτό και βλέπουμε, με την πτώση του νερού από το αεροπλάνο να σβήνει η φωτιά για λίγα δευτερόλεπτα και να ξαναφουντώνει, γεγονός που σημαίνει, ότι η θερμοκρασία της καύσης δεν μπόρεσε να μειωθεί κάτω από την θερμοκρασία ανάφλεξης, λόγω της μικρής ποσότητας νερού. (βλέπε γεγονότα στις εκάστοτε πυρκαγιές, όπως: Αττικής, Εύβοιας, Ρόδου, Κέρκυρας, Δαδιάς κλπ. άλλων.

- 3. Από κατασταλτικής πλευράς:** Η μόνη πιθανότητα αντιμετώπισης των πυρκαγιών αυτών μ' επιτυχία, έγκειται αποκλειστικά και μόνο στη συνεργασία των Πυρ/κών δυνάμεων με τις άλλες Πολιτικές και Στρατιωτικές δυνάμεις, προς δημιουργία ικανών μονάδων, για την εφαρμογή ειδικής τακτικής με ειδικά πυροσβεστικά μέσα, όπως λχ: **α)** μ' εναέρια μέσα ικανού αριθμού, (για τη συνεχή ρήψη νερού, σε ποσότητες κατά τον πίνακα 10 ή με ρίψη επιβραδυντικού υγρού), **β)** με κοπτικά, σκαπτικά ή προωθητικά μηχανήματα, (για τη διάνοιξη ζωνών πυροπροστασίας), **γ)** με την ταυτόχρονη χρήση της μεθόδου του αντεμπρησμού ή ακόμη - ακόμη και με χρήσεις εκρηκτικών υλών, (για τη δημιουργία ωστικών κυμάτων για την αρνητική κατάλυση). Δηλαδή, για τη διακοπή συνέχισης της καύσης, με την παρεμπόδιση της συμμετοχής, ενός εκ των τριών στοιχείων του τριγώνου της καύσης, ήτοι: της ύλης, της θερμότητας ή του οξυγόνου.

Παρακάτω τίθεται κι ο πίνακας 10, στον οποίο φαίνονται οι αναγκαίες ποσότητες νερού για την κατάσβεση ενός m^2 καίόμενου σώματος ανά λεπτό, σε διάφορες θερμοκρασίες. Οι υπολογισμοί έγιναν, σύμφωνα με τον τύπο $Q = 4.5 \cdot 1/60 (T/100)^4$ του νόμου των Stefan και Boltzman.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

Θερμοκρασία καιόμενου σώματος σε °C, στην εστία, ανά λεπτό, στο μ ²	Μεταβιβαζόμενη η ακτινοβολία θερμότητα		Εξατμιστική δύναμη ενός λίτρου νερού.		Ποσότητα νερού σε γραμμάρια
500	267	:	600	=	445
600	435	:	600	=	725
800	994	:	600	=	1.656
1.000	1.970	:	600	=	3.283
1.200	3.530	:	600	=	5.883
2.000	20.019	:	600	=	33.365
3.000	86.068	:	600	=	143.446 + 00
4.000	250.030	:	600	=	416.176 + 00

* Η πρόσθεση των δύο (2) μηδενικών στην τελευταία στήλη, ισχύει για κάθε 100 μ².

Κατά συνέπεια βλέποντας τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα, δύναται να πούμε το πόσο κυρίαρχο κι αναγκαίο είναι, η εκ των προτέρων γνώση περί της απαιτούμενης ποσότητας νερού για την κατάσβεση κάθε κατηγορίας πυρκαγιάς, πού είναι και το ζητούμενο (= το πηλίκον της μεταβιβαζόμενης ακτινοβολίας θερμότητας, δια της εξατμιστικής δύναμης ενός λίτρου νερού). Οπότε και λέμε, ότι για τις δύο τελευταίες κατηγορίες του πίνακα, απαιτούνται χονδρικά για την κατάσβεση κάθε μ², 143 και 416 λίτρα νερού αντίστοιχα.

Δεδομένου δε, ότι η ποσότητα νερού που εκτοξεύεται από κάθε αυλό ή αεροσκάφος, πρέπει να καλύπτει καιόμενη επιφάνεια, τουλάχιστον 100 μ², μπορούμε εύκολα και πάλι να προσδιορίσουμε την απαιτούμενη ποσότητα νερού, προσθέτοντας και αλ- λα δύο μηδενικά στους προηγούμενους αντίστοιχους αριθμούς του πίνακα. Δηλαδή, ότι απαιτούνται χονδρικά για τις τελευταίες δύο κατηγορίες, 14 & 41 τόνοι νερού, για κάθε 100μ² αντίστοιχα. Να λοιπόν, γιατί δεν σβήνει εύκολα η φωτιά! Διότι το νερό που ρίχνει το εναέριο μέσο (5.000L), είναι λιγότερο από την προβλεπόμενη ποσότητα (14 & 41 τόνοι) και μάλιστα, με την προϋπόθεση το μη χειρότερο. Δηλαδή, η προσβαλλομένη έκταση, μπορεί νά'ναι και πιθανόν μεγαλύτερη από τα 100μ².

- 4. Από προληπτικής επίσης πλευράς:** Ο μοναδικός τρόπος πιθανής αντιμετώπισης των πυρκαγιών αυτών, είναι η βελτίωση του οδικού δικτύου στο εσωτερικό των δασών, με τη διάνοξη προσπελάσιμων ζωνών πυροπροστασίας σ' αρκετό πλάτος, με την ταυτόχρονη δεντροφύτευση πλατύφυλλων, (όπως λ.χ. ακακίες, οξιές, βαλανιδιές, καστανιές ή και με παρόμοια άλλα, που δεν αναφλέγονται εύκολα), ένθεν κακείθεν της ζώνης, σε βάθος άνω των 300μ. Με αποτέλεσμα και με τον τρόπο αυτό, να επιτευχθεί και η διαίρεση του δάσους σε μικρότερα ασφαλή τμήματα 600 - 800 στρεμ.

Επίσης, θέλουμε να τονίσουμε και ν' αναφέρουμε και μια άλλη πράξη(ενέργεια), που κατά κανόνα, πάντοτε εφαρμόζεται στις πυρκαγιές αυτές (τις θύελλες). Δηλαδή, της εντολής εκκένωσης του πληθυσμού απ' την περιοχή που πλήττεται, η οποία ναι μεν ανήκει στον τομέα της πρόληψης, πλην όμως εκτελείται αμέσως πριν από την έναρξη των ενεργειών καταστολής.

Η εφαρμογή της, αποτελεί βασική κι απαραβίαστη Αρχή για τον Αξιωματικό, που είναι υπεύθυνος για την επιχειρησιακή δραστηριότητα επί της πυρκαγιάς (γιατί αυτός είναι παρών, αυτός βλέπει και αυτός αξιολογεί την όλη κατάσταση), ο οποίος και την προτείνει προς υλοποίηση, απαρεγκλίτως ως πρώτο του μέλημα στον καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο ή σ' όποιον άλλον προβλέπει ή θα προβλέπει εκάστοτε ο νόμος, (αν και σήμερα, η

ενημέρωση των πολιτών έχει απλοποιηθεί τόσο πολύ, που γίνεται πιο γρήγορα και πιο καλά με το τηλ: 112, ταυτόχρονα σ' όλους μαζί, με πλήρη πληροφόρηση και καθοδήγηση).

Η εν λόγω πρόταση εκκένωσης, ισχύει καθολικά κι αδιαίρετα για όλο το ανθρώπινο δυναμικό, ανεξάρτητα από το που βρίσκεται ο καθένας, είτε είναι σε κατοικίες & καταστήματα, είτε σ' εκπαιδευτήρια & χώρους συνάθροισης κοινού. Δηλαδή ισχύει το ίδιο για όλους, μια και ο κίνδυνος είναι υπαρκτός για όλους, εκτός κι αν ρητά ορίζεται αιτιολογημένα κάτι το διαφορετικό, π.χ. για κάποιο στρατόπεδο ή κάτι άλλο.

Τέλος, θέλουμε να τονίσουμε και ν' αναφέρουμε επιγραμματικά, ότι η φωτιά δεν ανάβει ποτέ μόνη της, Για να γίνει πυρκαγιά, χρειάζεται ανθρώπινη προσπάθεια, είτε από αμέλεια, είτε κι από δόλο. Γιατί κανένα καύσιμο υλικό, (σ' ακάλυπτο ή αλλιώς σ' ελεύθερο χώρο - δάσος, χορτολιβαδική έκταση), ακόμη και το πιο ξηρό, ψιλό χόρτο (σαν μαλλί), ή χαρτί εφημερίδας, δεν αναφλέγονται κάτω από τις θερμοκρασίες των 190° και 230° C, αντίστοιχα. Ο ήλιος δεν μπορεί ν' ανεβάσει τη θερμότητα στις θερμοκρασίες αυτές, ειδικά στο χώμα και στο πράσινο, ούτε και στους δρόμους με πίσσα. Τη θερμότητα αυτή λ.χ. την παίρνει από την κεφαλή ενός σπίρτου, που η φλόγα της δίνει θερμοκρασία 1038° C, ή από σπινθήρες τροχού κοπής μετάλλων ή ψησταριάς ή από πυρακτωμένα υπολείμματα ηλεκτροσυγκόλλησης, που έχουν θερμοκρασία πάνω από 700° C, ή κι από το καπνιστήρι των μελισσοκόμων κατά τον έλεγχο των κυψελών, σ' ακατάλληλες καιρικές συνθήκες, καθώς κι από καύτρα τσιγάρων, από βραχυκυκλώματα ηλεκτροφόρων καλωδίων υψηλής τάσης, κ.ά. φυσικά φαινόμενα, που σπανίζουν.

Κατά συνέπεια λοιπόν, για κάθε πυρκαγιά που εμφανίζεται, δεν πρέπει να λέμε ότι εκδηλώθηκε πυρκαγιά στην Χ περιοχή, αλλά ποιος την έβαλε και γιατί; Κι αν την έβαλε αλλοδαπός, έχει καλώς & δεν σχολιάζεται! Γιατί, είναι αλλοιού παπά ευαγγέλιο. Αν την έβαλε όμως Έλληνας, τότε γιατί; Ποια ήταν η αιτία της οργής του, δεν καταλαβαίνει ότι στην ουσία πυροβολεί τα πόδια του. Καθότι, πέραν των ζημιών σε σπίτια, καλλιέργειες, υποδομές, στο κοστολόγιο των αεροπλάνων στην ανά ώρα πτήση τους και τις εργατοώρες των ανθρώπων που δουλεύουν για την κατάσβεσή της, που μετριόνται σε δισεκατομμύρια κατ' έτος, χάνονται και τα δάση τουλάχιστον για 50 χρόνια, που είναι οι πνεύμονες της ζωής μας. Τρισεκατομμύρια θερμίδες θερμότητας ανεβαίνουν στην ατμόσφαιρα και φέρνουν την κλιματική αλλαγή κι έχουμε τις λεγόμενες θεομηνίες, για τις οποίες και πάλι διαμαρτύρεται ο ίδιος, γιατί θα έχουμε πλημμύρες με μεγάλες καταστροφές τον χειμώνα ή ερημοποίηση, (στέγνωμα ποταμών - λιμνών από νερό, το καλοκαίρι), καθώς κι άλλων κακών γεγονότων (ανεμοστρόβιλοι, θύελλες & κεραυνοί).

Δεν είναι κρίμα, να χάνονται όλα αυτά, ενώ μπορούν να βελτιώσουν το βιοτικό μας επίπεδο σ' όλους τους επιμέρους τομείς. Φίλε μου, σκέψου καλά, σκέψου βαθιά και βρες την αιτία του κακού, μην καις την παρουσία των φτωχών ανθρώπων, μπορείς να εκτονωθείς & διαφορετικά. Δεν φταίς μόνο εσύ. Απλά εσύ είσαι ο βραχίονας, ο (αίτιος), υπάρχουν και άλλοι, οι ηθικοί αυτουργοί ή αλλιώς οι (υπαίτιοι), ας το σκεφθούν και αυτοί καλύτερα, δεν υπάρχουν δικαιολογίες για κανέναν. Αδιαφορούμε ίσως όλοι, άλλα κάποια στιγμή θα το πληρώσουμε όλοι μαζί, μ' αρρώστιες και χρήμα. Μέχρι το 1992, δεν είχαμε πυρ/κά οχήματα για δάση, (δηλαδή οχήματα για βουνά, με ψηλό σασί - υπερυψωμένη ανάρτηση), ούτε στο Π.Σ. αλλά ούτε και στα δασαρχεία και κατά μείζονα λόγο, ούτε κι αεροπλάνα κι ο λόγος, γιατί δεν είχαμε πυρκαγιές σε δάση. Κι αν γινόταν καμιά πυρκαγιά από κεραυνό και αυτή

έσβηνε μόνη της, γιατί συνήθως είχε και βροχή.

Θεραπεία; Όσπου να γίνουν οι ζώνες πυρασφαλείας, με άλλα δέντρα, σ' αρκετό πλάτος μέσα στα δάση, = μόνον η επαγρύπνηση με μεικτές ομάδες. Στην Αλεξανδρούπολη, κάποιος μοτοσικλετιστής μ' ερώτησε; Γιατί το Κράτος δεν χρησιμοποιεί & τα σωματεία μοτοσικλετιστών, που υπάρχουν σε όλες τις πόλεις της Ελλάδος, για να βγαίνουν περιπολίες, μαζί με ένστολους κατά τη θερινή περίοδο, εξοπλισμένοι με διόπτρες και θερμικές κάμερες & drones. Δεν ζητάμε τίποτα, απλά θέλουμε να προσφέρουμε! Στην Αλεξανδρούπολη είμαστε 40 κι όλο και περισσεύουμε. Πιστεύω, ότι αν σχολιασθεί και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τότε όλο και θα λιγοστέψουν οι εμπρηστές σε μεγάλο ποσοστό, από τον φόβο και μόνο. Έτσι κι αλλιώς, όταν γίνεται η πυρκαγιά όλοι τους είναι στο πόδι και τρέχουν, ενώ στην περιπολία θα υπάρχει και λίγη χαλάρωση. Πριν από λίγους μήνες είχαμε και πανελλήνιο συνέδριο και τα συζητήσαμε. Δεν είμαστε τυχαίοι. Είμαστε νοικοκυραίοι και αγαπάμε την χώρα μας.

Στατιστικά λοιπόν, αν αφαιρέσουμε από τις αιτίες πυρκαγιών δασών, τα φυσικά φαινόμενα (κεραυνοί, τυχαίες και βραχυκυκλώματα ηλεκτροφόρων καλωδίων υψηλής τάσης, που γίνονται μεν, αλλά κατά κανόνα σπανίζουν), τότε μπορούμε να πούμε, ότι οι πυρκαγιές στα δάση προέρχονται κυρίως από τις παρακάτω αιτίες:

(α) Οργανωμένο έγκλημα: Είναι αυτό που γίνεται από μια οργανωμένη εγκληματική ομάδα, περισσότερων των δύο προσώπων, με σκοπό το κέρδος ή την επιβολή ισχύος, η δράση της οποίας δεν έχει σύνορα και χρονική διάρκεια.

(β) Απόκρυψη άλλου εγκλήματος: Όταν ο δράστης προκαλεί τον εμπρησμό, για να συγκαλύψει άλλο έγκλημα, όπως λ.χ. ανθρωποκτονία, ληστεία ή κ.α. εγκλήματα.

(γ) Τρομοκρατική ενέργεια: Όταν ο εμπρησμός προκαλείται από μια οργάνωση ή ομάδα, με στόχο τη βία ή τον τρόμο (όχι το κέρδος) ή όταν την ευθύνη αυτής την αναλαμβάνει με οποιοδήποτε τρόπο κάποια ομάδα ή τρομοκρατική οργάνωση όπως λ.χ. «Η 17^η Νοέμβρη» ή «οι πυρήνες της φωτιάς» κ.λπ. άλλοι, για να προβάλουν την ισχύ ή τη δυσφορία τους.

(δ) Κακόβουλη ενέργεια: Όταν ο εμπρησμός προκαλείται υπό το κράτος του πάθους του δράστη, όπως λχ από μίσος, από φθόνο, εκδίκηση, ζηλοτυπία ή και από άλλα συναισθήματα.

(ε) Ενέργεια ψυχικά ασθενή: Όταν ο εμπρησμός προκαλείται, από άτομο με νοσηρή διατάραξη των πνευματικών λειτουργιών ή διατάραξη της συνείδησής του. Δηλαδή, από άτομο που δεν έχει την απαιτούμενη ικανότητα για τον καταλογισμό της πράξης ή έχει μειωμένο βαθμό ικανότητας καταλογισμού, π.χ. οι ψυχικά ασθενείς ή ψυχικά ανώμαλοι ή πυρομανείς ή κ.ά. που έχουν πάρει προειδοποίηση ότι απολύονται από την εργασία τους, κ.λπ. Αν όμως υπάρχουν και ηθικοί αυτουργοί, τότε την ευθύνη φέρουν εξίσου κι αυτοί.

(στ) Οικοπεδοποίηση: Όταν ο εμπρησμός δάσους προκαλείται, με σκοπό την οικοπεδοποίηση της δασικής έκτασης, για να γίνουν άλλες δραστηριότητες.

(ζ) Βελτίωση βοσκότοπου: Όταν ο εμπρησμός δάσους προκαλείται για κτηνοτροφικούς σκοπούς, όπως λ.χ. για τη διευκόλυνση, στο πέρασμα δρόμου των αιγοπροβάτων, για την αναπαραγωγή της βλάστησης κ.α.

η) Εμπρησμός κοινωνικής σύγκρουσης: Είναι αυτός που ιδεολογικά, έχει ως τρόπο εκδήλωσης τη διαμαρτυρία και έκφραση της αντίθεσης του δράστη προς το πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό σύστημα, ως μέσο άρνησης και διάστασης με το παραπάνω σύστημα, ως τρόπο έκφρασης της πολιτικής & κοινωνικής πίεσης, που πιστεύει ότι υφίσταται, ως μέσο εκδήλωσης του πολιτικού, θρησκευτικού, ρατσιστικού κι άλλων ειδών φανατισμού, ως πράξη βανδαλισμού και τέλος, ως τρόπο εκδήλωσης πολιτικής πράξης.

(θ) Απάτη περί της ασφάλειας: Ο εμπρησμός που προκαλείται, για να εισπράξει ο δράστης ή ο ηθικός αυτουργός πολλαπλάσια την ασφάλεια της επιχείρησής του, του αυτοκινήτου του κλπ άλλων, με διάφορα εικονικά τεχνάσματα παραπλάνησης των ασφαλιστικών εταιρειών.

(ι) Ιδιοτέλεια - Κέρδος: Ο εμπρησμός που προκαλείται με ιδιοτελή ή κερδοσκοπικό σκοπό, όταν το κίνητρο του δράστη είναι οικονομικό ή άλλο υλιστικό όφελος, όπως η είσπραξη αμοιβής για την εγκληματική ενέργεια, η ανάληψη δανείων με εγγύηση του Κράτους, η Κρατική οικονομική ενίσχυση, η διαγραφή χρεών, η δικαιολογία για πτώχευση, η εκπλήρωση για κάποιο ρουσφέτι και η εκμετάλλευση δασικών προϊόντων ή ο αποχαρκτηρισμός δασικών εκτάσεων, (όταν πρόκειται για δάσος).

(ια) Αντεκδίκηση: Ο εμπρησμός που προκαλείται απ'τον δράστη, ως πράξη εκδίκησης για προσωπικούς ή επαγγελματικούς ή άλλους λόγους, (π.χ. υπάλληλοι που έχουν πάρει προειδοποίηση ότι απολύονται, κ.λπ.).

Αντεμπρησμός

5. Επειδή, λίγο πιο πάνω γράψαμε για τον αντεμπρησμό, θα θέλαμε να ενημερώσουμε τους αναγνώστες, όσο το δυνατό με λιγότερα λόγια για το τι εννοούμε λέγοντας αντεμπρησμό ή αλλιώς αντιπυρκαγιά ή αντιπυρός & κατάκαυσης, μια και το αντικείμενο αυτό αποτελεί ύλη της πυροσβεστολογίας και όχι της προανάκρισης, που πραγματεύεται το εν λόγω βιβλίο. Παρόλα αυτά όμως, διατυπώνεται έστω κι αντιδεοντολογικά, λογιζοντάς το, ότι είναι κείμενο που έχει κάποια συνάφεια με τ' όλο βιβλίο.

Ο αντεμπρησμός είναι μια μέθοδος κατάσβεσης μιας μεγάλης πυρκαγιάς, που δεν μπορεί εύκολα να πλησιασθεί και να κατασβεσθεί από κοντά, λόγω της μεγάλης ακτινοβολίας της κύριας πυρκαγιάς. Αυτός μπαίνει πάντοτε, από την απέναντι πλευρά της κύριας πυρκαγιάς, από μια ασφαλή απόσταση (300μ. περίπου) ή αλλιώς, από εκεί που μας το επιτρέπει και η έναντι ακτινοβολία. Στην περίπτωση αυτή, η φωτιά δεν θα κατευθυνθεί προς τη φορά του ανέμου, αλλά αντίθετα θα πάει προς τον χώρο της εστίας της αρχικής πυρκαγιάς, όπου και κατά κανόνα ο χώρος της είναι φτωχός από αέρα (οξυγόνο), λόγω της έντονης καύσης του. Οπότε και κατ' ανάγκη, αυτή έλκει τον αέρα από τ' απέναντι μέτωπο της τεχνητής πυρκαγιάς, η οποία και θα δημιουργήσει σιγά-σιγά την αντιπυρική ζώνη των 300 μ, καίγοντάς την ολοκληρωτικά με τη βοήθεια όλων μας, έτσι ώστε, να μην μπορεί να την υπερβεί, ούτε κι αυτή η ίδια φωτιά.

Αυτή πρέπει να παραμένει μέσα σε προκαθορισμένα όρια κι ως εκ τούτου, όχι μόνον πρέπει να επιτηρείται, αλλά και να καθοδηγείται από το προσωπικό, αφού πρώτα εφοδιαστεί με τον αναγκαίο εξοπλισμό για τη συγκράτησή της, μέσα στα προκαθορισμένα όρια, που ευτυχώς σήμερα είναι πολλά κι αποτελεσματικά.

Σαν μέσο στήριξης για την προπαρασκευή του αντεμπρησμού, χρησιμοποιούνται πάντα δρόμοι, χωράφια, ποτάμια κι αντιτυρικές ζώνες, όπου υπάρχουν και σε περίπτωση που λείπουν αυτά, τότε δημιουργούμε γρήγορα κατά την στιγμή εκείνη, στενές αποψιλωμένες λωρίδες. Το υλικό αυτό από τις δημιουργούμενες λωρίδες, αν δεν μπορεί να καθαρισθεί, μεταφέρεται προς τ' αντίθετο μέρος της εστίας, έτσι ώστε, κατά την έναρξη του αντεμπρησμού, να μην προκληθεί η υπερπήδηση του χρησιμοποιημένου ερείσματος από τη φωτιά, (λόγω της παρουσίας του όγκου της εύφλεκτης ύλης).

Το πιο κατάλληλο σημείο γι' αντεμπρησμό στο επίπεδο έδαφος, είναι όπως προελέχθει το σημείο κοντά σε δρόμους, χωράφια, ποτάμια και αντιτυρικές ζώνες και σε περίπτωση βουνών με χαράδρες, πάντοτε το ανάντη αυτών και μάλιστα σε σημείο κοντά στην κορυφογραμμή, προκειμένου η συνάντηση των δύο αντιθέτων μετώπων, να συντελεσθεί επάνω στην κορυφογραμμή.

Έτσι, από τα παραπάνω συμπεραίνεται, ότι ο αντεμπρησμός είναι μεν αποτελεσματικός, αλλά ταυτόχρονα κι επικίνδυνος, πού μπορεί ν' αποβεί και καταστρεπτικός σε περίπτωση κακής εφαρμογής του. Γι' αυτό και πρέπει να εφαρμόζεται μόνον σε περιπτώσεις έσχατης ανάγκης και πάντα από πεπειραμένους ηγήτορες.

Αυτό το γνωρίζουν οι πυρ/στες και ξέρουν καλά, ότι η αντιμετώπιση της κατάσβεσης των πυρκαγιών αυτών, είναι δύσκολη και πάντα διαφορετική από πυρκαγιά σε πυρκαγιά, διότι υπάρχουν αστάθμητοι παράγοντες, τόσο στο έδαφος (απότομοι βράχοι), όσο και στις καιρικές συνθήκες (αλλαγές στη φορά των ανέμων, μικροκλίμα), πού διαρκώς αλλάζουν την επικρατούσα κατάσταση και συνεπώς & την εξέλιξή της. Παρόλα αυτά όμως, θεωρείται αναγκάιος κι ως ο μοναδικός τρόπος κατάσβεσης των εν λόγω πυρκαγιών, γι' αυτό και σε περίπτωση αποτυχίας ως προς το αποτέλεσμα, γίνεται εκ νέου προσπάθεια, πάλι και πάλι. Διότι, όπως λέγεται και σε άλλο σημείο, οι πυρκαγιές αυτές, δεν μπορούν ούτε καν να πλησιασθούν, λόγω της μεγάλης ακτινοβολίας από την υψηλή θερμότητα, που στα 300 μ. μακράν της εστίας φθάνει στις 63 KW ή 900.109 Kcal/(m².min). Γι' αυτό και ξαναλέμε, ότι προκαλούνται βλάβες, τόσο στον πυρ/κό εξοπλισμό, όσο και στο ανθρώπινο δυναμικό, (βλ. πίνακα 13).

Οπότε και μπορούμε να πούμε, ότι το αποτέλεσμα των αντιτυρικών εργασιών, εξαρτάται κυρίως απ' τη γρήγορη κι ακριβή εκτίμηση όλων των παραγόντων. Γι' αυτό ακριβώς και ο επικεφαλής μόλις φθάσει στον τόπο της πυρκαγιάς, οφείλει γρήγορα με τους επιτελείς του, να συντάξει το σχέδιο της αντιτυρικής μάχης, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που έχουν αποσταλεί στο συντονιστικό κέντρο, τόσο από το drone, όσο και από το ελικόπτερο, κατά την αναγνωριστική του πτήση, πάνω από την πυρκαγιά, για την επεξεργασία όλων των παρακάτω συλλεχθέντων στοιχείων:

- Για την υπάρχουσα γραμμική ανάπτυξη του μετώπου της πυρκαγιάς και την προβλεπόμενη εξέλιξή της.
- Για την κατεύθυνση και ταχύτητα του ανέμου και τη μεταβλητότητα αυτής.
- Για το τοπογραφικό του εδάφους: Αν είναι επίπεδη ή αν έχει κλίση, επί της %.
- Για την τυχόν ύπαρξη οδικού δικτύου μέσα στο δάσος ή αντιτυρικών ζωνών ή και λωρίδων πράσινης βλάστησης, (με δέντρα που δεν καίγονται εύκολα).

- Για τις διαθέσιμες δυνάμεις σ' αριθμό πυρ/κών οχημάτων, υδροφόρων ΟΤΑ μηχανημάτων έργου, πεζοπόρων τμημάτων, εθελοντών, ενόπλων δυνάμεων, αεροσκαφών και ελικοπτέρων, και
- Για την ύπαρξη πηγών νερού και τη δυνατότητα χρησιμοποίησής των.

Μετά την εκτίμηση των αντικειμενικών αυτών στοιχείων, ο επικεφαλής ορίζει τους τομείς και τους τομείς δράσεις όλων των τμημάτων κι ακροβολίζει σ' αραιά διάταξη τους πυρ/στες για το αντιπύρ, με τη δέουσα προσοχή, πώς η φωτιά θα προχωρά μόνο προς τα εμπρός, (καθότι υπάρχει μεν η τάση να εξαπλώνεται, μόνον προς τα εμπρός, αλλά υπάρχουν όπως προελέχθει και αστάθμητοι παράγοντες, τόσο στο έδαφος, όσο και στις καιρικές συνθήκες από το μικροκλίμα), επικουρούμενοι για την επίτευξη του σκοπού αυτού με όλα τα πυροσβεστικά μέσα, πού δόξα το θεό, σήμερα είναι αρκετά κι αποτελεσματικά για την οριοθέτηση της δεύτερης τεχνητής πυρκαγιάς κατά τον χρόνο έναρξής της, πού η έντασή της είναι μικρή και διαχειρίσιμη, (κυρίως με τα αεροπλάνα).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Στο σημείο αυτό τονίζεται ιδιαίτερα, ότι εφεξής χρειάζεται μεγάλη προσοχή για το θέμα του **αντεμπρησμού ή αντιπυρκαγιάς ή αντιπυρός & κατάκαυσης**: Μην τολμήσετε ποτέ κρυφά για την εφαρμογή της, διότι κρυφά, σημαίνει ενέργειες μόνο από δύο άτομα, οπότε και η όλη εργασία είναι πλημμελής και θα καταλήξει σ' αποτυχία. Αν θα κάνετε αντεμπρησμό, πρέπει να γίνει σύμφωνα με την υπάρχουσα απόφαση, οργανωμένα με όλες τις δυνάμεις σε προσωπικό και πυρ/κό εξοπλισμό. (Αφού όμως πάρετε πρώτα την προβλεπόμενη άδεια. Αν την πάρετε βέβαια).

Αλήθεια όμως, ποιος θα τολμήσει για την εφαρμογή της, μετά τη δημοσίευση της υπ' αριθ. 167/20-6-2022 (Φ.Ε.Κ. τ. Β' /3232/23-6-2022) κοινής Υπουργικής Απόφασης, των Υπουργείων Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας - Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία και τίθεται ως έχει μαζί με τα τρία (3) παραρτήματά του, στο τέλος του κειμένου του εν λόγω κεφαλαίου, για να λάβετε γνώση και να κρίνετε οι ίδιοι, εάν είναι επικίνδυνη πλέον, η τυχόν εφαρμογή της μεθόδου αντιπυρός και κατάκαυσης. Διότι δεν είναι γραμμένο πουθενά το τι θα γίνει, σε περίπτωση που δεν συμφωνήσουν οι Αρχές, που μνημονεύονται στην παράγρ. 3, του άρθρου 4, της παραπάνω απόφασης ή αν γίνει η κατ' εξαίρεση εφαρμογή της, σύμφωνα με την παρ.6, του ιδίου άρθρου και γίνει ανεξέλεγκτη η αντιπυρκαγιά και έχουμε γεγονότα (καταστροφές και θανάτους), όπως στον συνοικισμό "Μάτι" για τα οποία και τιμωρήθηκαν οι πυρ/στες με μεγάλες ποινές, παρότι υπάρχει και σχετική νομολογία, περί του αντιθέτου. Δηλαδή:

«Κατά την άποψη του καθηγητή Γ.Α. Μαγκάκη (Ποινικό Δίκαιο 1984, σελίς 241 κι επόμενα), η επιτρεπτή διακινδύνευση συνιστά αυτοτελή λόγο αποκλεισμού του άδικου, στην ανάπτυξη επικίνδυνης δράσης. Η αναγνώριση δε αυτή, στηρίζεται στη διαπίστωση, ότι ορισμένοι τομείς αναγνωρισμένης κοινωνικής δραστηριότητας, (σχεδόν, όλες οι δραστηριότητες του Π.Σ.), λειτουργούν αναγκαστικά με την ανάπτυξη επικίνδυνης δράσης, της λεγόμενης «επιτρεπτής διακινδύνευσης», που εξαιτίας αυτής της στενής σύνδεσης με τη λειτουργία αυτού του τομέα, πρέπει να είναι επιτρεπτή και να μη συνιστά άδικη πράξη, ούτε σαν διακινδύνευση, ούτε και σαν βλάβη εννόμων αγαθών, αν ενδεχόμενα, ο κίνδυνος αυτός πραγματοποιηθεί, κάτω όμως υπό την απαραίτητη προϋπόθεση, ότι η δράση αυτή, ν' αναπτύσσεται με τρόπο που να περιορίζει τον κίνδυνο μέσα σ' ορισμένα ανεκτά όρια. Οπότε κι ο άδικος χαρακτήρας της πράξης αποκλείεται στις περιπτώσεις εκείνες, όπου το προβλεπόμενο αποτέλεσμα επήλθε ως συνέπεια δράσης, επικίνδυνης μεν, αλλά σύμφωνης με τους όρους της λειτουργίας ορισμένου τομέα αναγνωρισμένης κοινωνικής δραστηριότητας».

Όμως, τ' ανεκτά όρια δεν τα γνωρίζουμε προκαταβολικά, απλά πιστεύουμε και τα θεωρούμε δεδομένα, ότι θα' ναι ανεκτά σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες ενέργειες, που επιβάλλονται από την σωφροσύνη και τη δεοντολογία. Όμως, όπως προελέχθει υπάρχουν και οι αστάθμητοι παράγοντες, που αλλάζουν τα πάντα, σπάνια μεν, χωρίς όμως να μπορεί να αποκλεισθούν κι αυτά.

Το μόνο παρήγορο και απόλυτα θετικό, θεωρώ ότι θα είναι, η αποφυγή πλέον των θανάτων από τις πυρκαγιές, (τύπου Μάτι), λόγω της ταυτόχρονης μαζικής ενημέρωσης των πολιτών, που έχει απλοποιηθεί η διαδικασία τόσο πολύ και γίνεται πιο γρήγορα και πιο καλά με το τηλ:112, με πλήρη πληροφόρηση για το τι πρέπει να κάνουν, με λεπτομερή καθοδήγηση αυτών για να μην κινδυνεύσουν. Δηλαδή θα έχουμε μόνο υλικές ζημιές.

«Επίσης και κατά την άποψη του καθηγητή του Πανεπιστημίου Θράκης, (Διονυσίου Δ. Σπινέλλη, στο βιβλίο του Πανεπιστημιακές παραδόσεις Ποινικού Δικαίου, έκδοσης 1984, § 8.3.3. ο αστικώς υπεύθυνος, σελίς 72), αναφέρεται ότι οι Δημ. υπάλληλοι δεν ευθύνονται έναντι τρίτων, για τις παράνομες πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, από δόλο ή βαριά αμέλεια κι αυτό διότι, όπως γίνεται δεκτό από τη νομολογία του Α.Π. το ανεύθυνο των υπαλλήλων που υπάγονται στον ΚΚΔΥ έναντι των ζημιωθέντων, δεν είναι αντίθετο με τις διατάξεις περί ισότητας του Συντάγματος, ούτε και με τη διάταξη, του άρθρου του (20). Διότι αφενός μεν, επειδή δικαιολογείται και από λόγους δημοσίου συμφέροντος, να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη λειτουργία της Κρατικής μηχανής και αφετέρου, επειδή δεν αναιρεί, ούτε και περιορίζει την παροχή δικαστικής προστασίας στον ζημιωθέντα, τα δικαιώματα του οποίου δεν παραβλάπτονται. (Σχετ. και η υπ' αριθ.1540/84 Απόφαση του Α.Π. Ποινικά Χρονικά Λ.Ε/48».

Τα ίδια ακριβώς προβλήματα είχαμε και πριν από 60 χρόνια, με το θέμα της οδήγησης οχημάτων στις Δημόσιες Υπηρεσίες. Δεν ήθελε κανένας υπάλληλος ν' αναλάβει καθήκοντα οδηγού, διότι αν συνέβαινε κάποιο ατύχημα και γίνονταν ζημιές και τραυματισμοί, υπεύθυνος για όλα, ήταν ο οδηγός του Υπηρεσιακού οχήματος. Κατά συνέπεια, στην περίοδο αυτή (1960 έως και 1975), όποιος είχε επαγγελματικό δίπλωμα οδήγησης, εθεωρείτο ότι είχε ένα από τα μεγαλύτερα προσόντα για να διορισθεί στο Δημόσιο. Οπότε και το Κράτος αναγκάστηκε, για λόγους Δημοσίου συμφέροντος, να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη λειτουργία της Κρατικής μηχανής, με Νόμους, Ν.Δ. και αποφάσεις του Α.Π. Με την παρακάτω διατύπωση:

«Αν όμως ο οδηγός, είναι δημόσιος υπάλληλος ή υπάλληλος Ν.Π.Δ.Δ ή δικαστικός υπάλληλος ή ανήκει στα Σώματα Ασφαλείας και το φερόμενο ως τελεσθέν έγκλημα, διαπράχθηκε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Τότε, όπως γίνεται δεκτό σταθερά από τη νομολογία (σχετ. η απόφαση Α.Π. 601, ποινικά χρονικά τ.Λ. σελίς 819) και ακολουθείται από την επικρατέστερη άποψη στη βιβλιογραφία, η πολιτική αγωγή δεν μπορεί ν' ασκηθεί εναντίον του, γιατί προστατεύεται με την παράγρ.1, του άρθρου 1, του Ν.976/1979, και την παράγρ.1, του άρθρου 38, του Ν.3852/2007 (Δ/Υ. Κώδικας), καθώς και του άρθρου 38, παρ.1, του Ν.Δ.2998/1954 (Α.Π.152/85, ποινικά χρονικά Λ.Ε/678 και Εφετείο Θεσ/νίκης, ποινικά χρονικά Λ.Ε/417). Δηλαδή, ο παθών μπορεί να στραφεί κατά του Ελληνικού Δημοσίου και να ζητήσει από αυτό αποζημίωση για την ζημιά που προξένησε ο Δημόσιος υπάλληλος, (άρθρο 105,παράγρ.1, Εισ. Ν.Α.Κ) και μάλιστα να κλητευθεί και στην ποινική διαδικασία ως αστικώς υπεύθυνος. Γεγονός, που όμως σπανίζει».

Επομένως όπως αντιλαμβάνεσθε, η θέση του πυροσβέστη στην κατάσβεση πυρκαγιών βρίσκεται σε δυσμενέστερη κατάσταση απ' ότι ο οδηγός στην οδήγηση. Διότι η κατάσβεση μιας δασικής πυρκαγιάς είναι μια δύσκολη διαδικασία. Είναι ένας πραγματικός πόλεμος, που άλλοτε κερδίζεις και άλλοτε χάνεις, παρά τις όλες ενδεδειγμένες ενέργειες που επιβάλλονται από τη σωφροσύνη και τη δεοντολογία, γιατί πάντα επικρατούν αστάθμητοι παράγοντες, (μορφολογία εδάφους, άνεμοι, μικροκλίμα), που αλλάζουν την επικρατούσα κατάσταση και συνεπώς και την εξέλιξη της πυρκαγιάς.

Συνεπώς, πρέπει να έχουμε πάντα υπόψη μας, ότι η πυρκαγιά είναι μοναδική στο είδος της, κατά το ότι, ως εχθρός δεν μπορεί ποτέ να αιφνιδιαστεί, αλλά αντίθετα, συχνά μπορεί να αιφνιδιάσει με δυσάρεστα αποτελέσματα, (δηλαδή με θανάτους και μεγάλες καταστροφές). Γι' αυτό ακριβώς και χρειάζεται, να εκδοθεί το συντομότερο δυνατό κάποιος αντίστοιχος νόμος του Ν.976/1979, στοιχειοθετημένος σύμφωνα με το κείμενο του Γ. Α. Μαγκάκη, που διατυπώνεται λίγο παραπάνω, ώστε να προστατεύονται οι πυρ/στες, όχι μόνο από τυχόν πολιτικές αγωγές αλλά κι από ποινικές διώξεις, [εξαιρουμένων των περιπτώσεων που υπάρχει δόλος ή βαριά αμέλεια]. Καθότι, οι πυρκαγιές αυτές όπως προελέχθη και λίγο πιο πάνω, σβήνουν μόνο με τις ενέργειες που περιγράφονται στο κείμενο των παραπάνω παρ. 3 & 5, (με αντεμπρησμό) όπου και σε περίπτωση αποτυχίας ως προς το αποτέλεσμα, γίνεται προσπάθεια πάλι και πάλι, γιατί δεν υπάρχει άλλος τρόπος, αφού δεν μπορείς να την πλησιάσεις, για τους λόγους που αναφέρονται, στα κείμενα των προηγούμενων παραγράφων.

Εκείνο που πιστεύω πλέον, είναι ότι με τον νόμο «περί αντεμπρησμού» μπήκε και η ταφόπλακα στο έργο της κατάσβεσης και εφεξής θα έχουμε μεγάλες καταστροφές στις δασικές πυρκαγιές, γιατί κανένας δεν θα τολμήσει να κάνει «αντιπυρκαγιά», ακόμη και σ' εκτάσεις που θα υπάρχει σιγουριά για την επιτυχία της. Οπότε και θα καίγονται εκτάσεις 500.000 - 1.000.000 στρεμμάτων αντί των 100 - 200 αντίστοιχα. Τα παραδείγματα γνωστά από το έτος 2023. Όπως λ.χ. στη Ρόδο, Σάμο, Λέσβο και Έβρο.

Κατά συνέπεια παρά τα όσα διατυπώθηκαν παραπάνω, εκείνο που θέλουμε να ερωτήσουμε και να μάθουμε είναι: Πώς είναι δυνατό να ποινικοποιείται η επιχειρησιακή δραστηριότητα των πυρ/στών, που είναι αναγνωρισμένης κοινωνικής δραστηριότητας σ' όλους τους επιμέρους τομείς της εργασίας τους και λειτουργούν αναγκαστικά με την ανάπτυξη επικίνδυνης δράσης, χωρίς καν να ξέρουν εκ των προτέρων το αποτέλεσμα, αν θα είναι θετικό ή αρνητικό, παρά τις ενδεδειγμένες ενέργειες που επιβάλλονται από τη δεοντολογία και τη σωφροσύνη».

Θεωρώ, ότι ήρθε η στιγμή πλέον από την πλευρά της η πολιτεία, να σταματήσει την ποινικοποίηση του επιχειρησιακού έργου, για να νιώθει ο κάθε εμπλεκόμενος υπηρεσιακός επικεφαλής ελεύθερος, χωρίς να κρέμεται επί της κεφαλής του η δαμόκλειος σπάθη, όταν δίνει εντολές και οδηγίες στο Πυρ/κό προσωπικό που πρέπει να τις εκτελέσουν. Δηλαδή, ζητείται το ακαδίωκτο των Πυρ/στών κατά την ερμηνεία του Ποινικού Δικαίου από τον αείμνηστο και μέγιστο καθηγητή Γ. Α. Μαγκάκη, καθώς και η δεσμευτική άρσης όλων των όρων του αντεμπρησμού, που διατυπώνονται στο υπ' αριθμ. 167/20-6-2022 (Φ.Ε.Κ. τ.Β' /3232/23-6-2022. Καθότι, οι πυρκαγιές αυτές όπως προελέχθη και σ' άλλες σελίδες, σβήνουν μόνο με τον αντεμπρησμό και σε περίπτωση αποτυχίας, ως προς το αποτέλεσμα, γίνεται προσπάθεια πάλι και πάλι, γιατί δεν υπάρχει άλλος τρόπος κατάσβεσης.